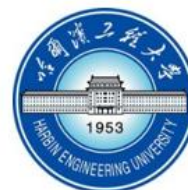

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна),
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
факультет іноземних мов (Вінниця, Україна),
Аріельський університет (Аріель, Ізраїль),
Харбінський інженерний університет (Китай),
Намсеульський університет (Корея)**

«МОВНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ»

Збірник наукових праць

Мовна освіта: виклики, перспективи та інновації: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2025. 102 с.

Збірник містить тексти доповідей І Міжнародної конференції з питань сучасної мовної освіти, що відбулась 16-17 травня 2025 р. на факультеті іноземних мов ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26.06.2025).

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Єременко Т. Є., кандидат філологічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Лук'янченко І. О., кандидат педагогічних наук, доцент (Університет Ушинського, Україна)

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Жовнич О. В., доктор педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

Сон Йонгин, старший викладач кафедри корейської мови, Намсеулський університет (м. Чонан, Р. Корея)

©Колектив авторів, 2025

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МУЛЬТИМОДАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Інна МИРКОВІЧ,

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
ім. К.Д.Ушинського»,
Одеса, Україна*

Ефективне використання мультимодальних можливостей, які надають сучасні інформаційно-комунікаційні технології, сприяє ефективності навчального процесу та доступності використання матеріалу. Впровадження мультимодальних форм у процес навчання залучає різні сенсорні канали для глибшого засвоєння матеріалу та активізує розумову діяльність. Ці форми є більш мобільними, інтерактивними та ефективними у порівнянні з традиційними методами. І сьогодні мультимодальні форми навчання стають неодмінними складовими навчального процесу.

Проблему мультимодальності в освіті досліджували такі українські вчені, як: Т. Білецька, Л. Биркун, Т. Бобошко, М. Велущак, В. Кремень, О. Крекотень, С. Лебедева, Л. Макарук, К. Осадча, С. Сисоєва, Г. Твердохліб, М. Ткач, А. Юмрукуз та такі зарубіжні науковці, як: В. Azaoui, С. Develotte, Е. Bettinger, S. Loeb, Miller P. E. Taylor, M. Tellier, T. Van Leeuwen. Однак в їх роботах більше акценту приділялося питанням мультимодальної практики комунікації та взаємовпливовій комбінації вербальних та невербальних засобів комунікації. В нашій роботі ми розглянемо мультимодальні можливості інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі педагогічних ВЗО, що й виступає *метою* цього дослідження.

Мультимодальна стратегія навчання, за Л. Сірським, це «комплексний підхід до освітнього процесу, який задіює декілька каналів сприйняття інформації учнями чи студентами. Мета мультимодального навчання полягає в тому, щоб надати можливість здобувачам освіти розвивати: критичне мислення, творчість, співпрацю, комунікативну взаємодію та ініціативність» [4]. Мультимодальна стратегія, як зазначають Н. Морзе, М. Василенко, Є. Смирнова-Трибульська, може слугувати дієвим інструментом для поліпшення результатів навчання. Вона надає можливість викладачам творчо використовувати цифрові технології, удосконалювати професійні навички і більш частотно застосовувати мультимодальні засоби в освітньому процесі. Більшість викладачів добирає ресурси, що відповідають психологічним, віковим та мовним особливостям здобувачів, спираючись на такі дидактичні критерії, як: доступність, посиленість, надійність, якість, придатність, інтерактивність, привабливість матеріалів» [3, с. 156]. Вчені М. Ткач та Л. Ларікова описують мультимодальність як «комунікативний процес, що орієнтовано на одночасне застосування трьох способів комунікації, як-от: вербальних, невербальних та кінетичних, які демонструють тісну взаємодію між собою, можуть замінювати, порівнювати, супроводжувати, знижувати чи підсилювати комунікативні функції один одного» [5].

Л. Макарук окреслює мультимодальність як «процес комбінування декількох модальностей у контексті соціальної взаємодії, засновуючись на їх структурі, семантиці або риторичній функції» [1, С. 345-346]. Відповідно можливості комбінування різних модальностей, то зарубіжні вчені Р. Керн та Ч. Девелоте розподілили всі комунікативні повідомлення на два види: низькомультимодальні та високомультимодальні. Перші, а саме, низькомультимодальні, охоплюють чати або електронні повідомлення, де інтеракція проходить на базі на письмового викладу інформації. Писемне мовлення в такому випадку вважається мультимодальним, тому що охоплюються крім вербальних повідомлень, ще й невербальні, а саме, вибір шрифту, розміру, кольору, спеціальне розташування на сторінці, тобто все, що надає тексту експресивності. Другі повідомлення, а саме, високомультимодальні, включають слухове, зорове і графічне опертя» [7], в таких матеріалах, стверджує С. Боднар, передбачається переплетіння «візуального контенту: моделей, ілюстрацій, схем, графіків, відео фрагментів, аудіофайлів та музичного супроводу часто з вербальним наповненням емоційного змісту» [6].

Л. Мирковіч підсумовує інформацію про «мультимодальне навчання» стосовно освітньої галузі, яку вчена трактує як «інтеграцію різних видів комунікації з активним використанням цифрових технологій в освітньому процесі та із залученням вербальних та невербальних модусів, які взаємодіють, посилюють та взаємозамінюють комунікативні функції один одного та надають емоційності висловлюванню» [2, С. 1444].

Для забезпечення повноцінної комунікації під час мультимодального навчання викладач проводить «копіювання та поширення відеопродукції, відображення фізичних об'єктів і фіксацію миті, створення динамічного зображення у форматі розгорнутих візуально-смыслових структур, візуальний супровід інформації, можливість сприймання візуальної інформації у будь-якому форматі та можливість опосередкованої візуальної комунікації». Також перевагою такого виду навчання є можливість працювати з мультимедійним гіпертекстом з великою кількістю зв'язків і посилань на інші джерела інформації. Порівнюючи друкований текст і гіпертекст, треба зазначити, що студентам на всіх етапах навчання цікавіше працювати в Інтернет середовищі, оскільки всі Web-матеріали є реальними, сучасними й актуальними, що й підвищує мотивацію під час виконання різноманітних завдань і наділяє можливістю краще сприймати й запам'ятовувати навчальний матеріал. Динамічне подання матеріалу, його наочне представлення, створення комфортного середовища для сучасного навчання, активізація навчальної діяльності, постійне оновлення навчального матеріалу, користування інформаційно-пошуковими й інформаційно-довідковими системами, автоматизованими бібліотечними системами, електронними журналами – все це допомагає підвищити якість підготовки здобувачів освіти.

Відтак, констатуємо, особливостями мультимодального навчання в умовах університетської освіти є інтеграція цифрових технологій в освітній процес;

запровадження сучасних інноваційних педагогічних технологій, що надають можливість більш глибокого розвитку креативності студентів; співдіяння вербальних та невербальних модусів, що посилюють ролі друг друга і більш результативно впливають на мовці чи слухача; залучення міжпредметних зв'язків, що підтримують інтегрований характер навчання; створення на заняттях атмосфери креативності та інноваційного наповнення. І інформаційно-комп'ютерні технології сприяють створенню такого навчального середовища, де викладачі та здобувачі освіти зможуть у зручних для себе обставинах здійснювати освітній процес на засадах мультимодальності.

Література:

1. Макарук Л. Л. Мультимодальність сучасної англомовної масмедійної писемної комунікації : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 424 с.
2. Миркович І. Л. Мультимодальний підхід до навчання студентів магістратури гуманітарних спеціальностей англомовних презентацій. *Вісник науки та освіти*. 2025. Вип. 31. С. 1436-1446.
3. Морзе Н. В., Василенко М. В., Смирнова-Трибульська Є. М. Деякі результати дослідження в галузі формування цифрової компетентності педагогів закладів середньої освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2021. Вип. 10. С. 149-165.
4. Сірський Л. Що таке мультимодальне навчання та як використовувати його в онлайн-курсах. Блог Л. Сірського. 2023. URL : <https://kwiga.com/ua/blog/sho-take-multimodalne-navchannya-ta-yak-vikoristovuvati-jogo-v-onlajn-kursah>.
5. Ткач М. М., Ларікова Л. А. Мультимодальні методи навчання у фаховій підготовці студентів мистецьких спеціальностей. *Академічні візії*. 2024. Вип. 36. С. 2-9.
6. Bodnar S. Non-verbal code information in the English textbooks. *Annals of the University of Craiova. Philology. Linguistics*. 2020. N 42 (1-2). P. 244-252.
7. Kern R., Develotte Ch. Screens and Scenes: Multimodal Communication in Online Intercultural Encounters. New York: Publisher: Routledge. 2018. 312 p.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕРВАГ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Оксана ЯРМОЛОВИЧ,

Військова Академія,

Одеса, Україна

Ірина ПОПОВИЧ,

Одеський Національний Університет ім. І.І.Мечникова,

Одеса, Україна

Мовна підготовка у Збройних Силах України є критично важливою для вдосконалення та адаптації системи навчання відповідно до актуальних вимог керівних документів та потреб взаємодії військ. Англійська мова є однією з основних мов взаємо сумісності Збройних Силах України з державами-членами альянсу НАТО, вступ до якого є можливістю для України вийти на новий рівень державної безпеки (Вступ України до НАТО: переваги та недоліки членства,

Section 4

Digital Tools And Resources In Language Learning: Innovations And Best Practices

Лариса ГОНЧАР	ВПРОВАДЖЕННЯ MOOCS (МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ОНЛАЙН-КУРСІВ) АБО ЇХ ЕЛЕМЕНТІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ	68
Інна МИРКОВІЧ	МУЛЬТИМОДАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	72
Оксана ЯРМОЛОВИЧ, Ірина ПОПОВИЧ	РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕРВАГ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	74

Section 5

Relevant Issues In Language Studies: Germanic And Oriental Languages

Евеліна БОЄВА, Елеонора ПОПОВИЧ	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ЖІНОЧОЇ ПРОЗИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Ш.БРОНТЕ «ДЖЕЙН ЕЙР»)	79
Андрій БОШКОВ, Ангеліна ДЕМЧУК	ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «PANDEMIC» У МЕДИЧНОМУ ДИСКУРСІ	85
Anastasiia YUMRUKUZ	NEOLOGISMS IN THE MODERN ENGLISH MEDIA SPACE	88
Iryna ZHABORUKE	THE ENGLISH STRUCTURE BE+-ED	92
Відомості про авторів		97